

## **НАРЕДБА № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование**

Обн. - ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., в сила от 01.09.2016 г.; изм. и доп., бр. 12 от 03.02.2017 г., в сила от 03.02.2017 г.

Издадена от министъра на образованието и науката

### **Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**

**Чл. 1.** (1) С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за организацията на дейностите в училищното образование.

(2) Държавният образователен стандарт за организация на дейностите е съвкупност от задължителни изисквания за организацията на:

1. учебното и неучебното време;
2. формите на обучение;
3. училищния, държавния и допълнителния план-прием;
4. изпитите за проверка на способностите за училищата с профил „Изобразително изкуство“, „Музика“ и „Физическо възпитание и спорт“ и за специалности от професиите от област на образование „Изкуства“ от Списъка на професиите за професионално образование;
5. приемането и преместването на учениците;
6. обучение по майчин език и култура на пребиваващите в страната ученици в задължителна училищна възраст, чиито родители са граждани на други държави членки и упражняват трудова дейност на територията на Република България.

(3) С тази наредба се уреждат и изискванията към иновативните елементи в организацията на дейностите в иновативните училища.

### **Глава втора ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНОТО И НЕУЧЕБНОТО ВРЕМЕ**

#### **Раздел I Учебна година**

**Чл. 2.** (1) Училищното образование се организира в учебни години, които включват учебно и неучебно време.

(2) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември, а в спортните училища - на 1 септември. В случай че 15 септември, съответно 1 септември, е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

#### **Раздел II Учебно и неучебно време**

**Чл. 3.** (1) Учебното време за всички форми на обучение, с изключение на самостоятелната, се организира в учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

(2) Учебното време за самостоятелната форма се организира от училището чрез изпити и от ученика, който се подготвя самостоятелно за тях.

**Чл. 4.** (1) Учебната година включва два учебни срока.

(2) Продължителността на първия учебен срок е 18 учебни седмици, а в спортните училища - 20 учебни седмици, от които две

учебни седмици се използват за провеждане на тренировъчни лагери за обучение по вида спорт за учениците от V до XII клас при условия и ред, определени от министъра на младежта и спорта.

(3) Продължителността на втория срок се определя със заповед на министъра на образованието и науката по чл. 104, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

**Чл. 5.** (1) Учебната седмица е с продължителност 5 учебни дни и съвпада с работната седмица.

(2) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

(3) Учениците от спортните училища могат да участват в състезания от държавния и международния спортен календар на българските спортни федерации по съответния вид спорт и през почивните дни.

**Чл. 6.** (1) Учебният ден включва учебните часове и почивките между тях.

(2) Учебният ден започва не по-рано от 8,00 ч. и приключва не по-късно от 19,30 ч.

(3) По изключение от ал. 2 учебният ден може да започва не по-рано от 7,30 ч., когато условията в училището не позволяват обучението на всички паралелки да бъде само преди обяд.

(4) Началото и краят на учебния ден за всяко училище се определят със заповед на директора на училището преди началото на всяка учебна година.

(5) Организацията на учебния ден е полудневна и целодневна и се осъществява при условията и по реда на тази наредба.

**Чл. 7.** (1) Продължителността на учебния час за всички видове подготовка е:

1. тридесет и пет минути - в I и II клас;
2. четиридесет минути - в III - IV клас;
3. четиридесет и пет минути - в V - XII клас;
4. четиридесет и пет минути - по учебна практика в училищата по изкуствата;

5. четиридесет и пет минути - по учебна и лабораторна практика, както и по специализирана подготовка в областта на спорта и за активен отдих и възстановяване в резултат на тренировъчните натоварвания в спортните училища;

6. шестдесет минути - по производствена практика;

7. деветдесет минути - по производствена практика в спортните училища.

(2) Продължителността на учебния час по ал. 1, т. 1 - 3 се отнася и за часа на класа и за часа за организиране и провеждане на спортни дейности.

(3) Продължителността на учебния час в V - XII клас в спортните училища е 40 минути с изключение на учебните часове по ал. 1, т. 5 и 7.

(4) Продължителността на учебния час е четиридесет минути за паралелките във вечерна форма на обучение.

(5) Продължителността на учебния час може да бъде различна в иновативните училища в зависимост от иновативните елементи, но не по-малко от продължителността на учебния час по ал. 1 и не повече от 60 минути.

(6) Продължителността на учебния час в паралелките в централните за специална образователна подкрепа и в паралелките в социалните услуги в общността по чл. 195, ал. 1 ЗПУО, както и за ученици с множество увреждания от специалните училища за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания, е тридесет и пет минути.

(7) Когато повече от 30 % от учениците от I до VII клас са включени в целодневна организация на учебния ден и/или при организиране на обучението на две смени, продължителността на учебния час по ал. 1, т. 3 може да е 40 минути.

(8) При слети паралелки с ученици от различни класове и с различна продължителност на часа по ал. 1 се взема по-дългата продължителност.

**Чл. 8.** (1) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час по чл. 7 може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

(2) В случаите и по реда на ал. 1 директорът може да намалява и продължителността на часовете за самоподготовка, занимания по интереси и дейностите по отпих и физическа активност при целодневна организация на учебния ден.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 директорът на училището уведомява началника на регионалното управление на образованието до края на учебния ден, за който се отнася намалението, и създава организация за уведомяване на родителите на учениците и за осигуряване на транспорт на пътуващите ученици.

**Чл. 9.** (1) След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците.

(2) Почивките между учебните часове в училището се определят от директора и са с продължителност не по-малко от 10 и не повече от 30 минути.

(3) Директорът на училището осигурява за учениците поне една почивка не по-малка от 20 минути.

(4) За училищата, в които няма условия обучението на всички паралелки да бъде само преди обяд, по изключение на ал. 2 две от почивките могат да са с продължителност не по-малка от 5 минути по решение на педагогическия съвет и със съгласието на общественния съвет.

(5) Почивките преди и след учебните часове по спортна подготовка и по учебна и производствена практика в спортните училища осигуряват достатъчно време за придвижване до спортните зали и съоръжения, подготовка за тренировъчното занимание, хранене и отпих.

(6) Последователни учебни часове може да се организират без почивка между тях по решение на педагогическия съвет на училището по:

1. спортна подготовка, учебна практика и за активен отдих и възстановяване в резултат на тренировъчните натоварвания в спортните училища, но не повече от два последователни учебни часа;
2. учебна и производствена практика в паралелките за придобиване на професионална квалификация, но не повече от три последователни учебни часа;
3. разширена, допълнителна и профилирана подготовка в гимназиална степен, но не повече от два последователни учебни часа;
4. часовете по чл. 92, ал. 1 ЗПУО;
5. учебен план в иновативните училища в зависимост от иновативните елементи, но не повече от два последователни учебни часа.

(7) Почивките между учебните часове в иновативните училища могат да са с различна продължителност в зависимост от иновативните елементи.

**Чл. 10.** Продължителността на часовете и почивките определят дневното разписание на училището и се записват в правилника за дейността му.

**Чл. 11.** (1) Учебните часове от раздели А и Б от училищния учебен план се разпределят за всяка отделна паралелка за всеки учебен ден от учебната седмица в седмично разписание.

(2) Седмичното разписание се разработва в съответствие с наредбата на министъра на здравеопазването, издадена на основание чл. 34, ал. 2 във връзка с § 1, т. 11, буква „ж“ на Закона за здравето, и се утвърждава със заповед от директора на училището не по-късно от 3 дни преди началото на всеки учебен срок.

(3) В спортните училища часовете за самоподготовка и за активен отдих и възстановяване в резултат от тренировъчните натоварвания се включват в седмичното разписание извън броя на учебните часове от раздели А и Б от училищния учебен план.

(4) В седмичното разписание извън броя на учебните часове се включва и часът на класа.

(5) Учебният час за спортни дейности се включва в седмичните разписания извън броя на учебните часове съобразно организацията на учебния ден и спортната база в училището.

**Чл. 12.** (1) За определен учебен ден директорът на училището може със заповед да определи различно от утвърденото седмично разписание разпределение на учебните часове при:

1. разместване на часове за определени дни по указания на министъра на образованието и науката и/или началника на регионалното управление на образованието (РУО) във връзка с провеждане на национални и регионални външни оценявания;
2. разместване на часове във връзка с осигуряване на заместване на отсъстващи учители;

3. необходимост от провеждане на два последователни учебни часа по един и същ учебен предмет в рамките на учебния ден, които не са предвидени в седмичното разписание за провеждане на класни работи, както и за реализиране на дейностите по чл. 15;

4. иновативните паралелки в зависимост от иновативните елементи.

(2) В заповедта по ал. 1 задължително се описват обстоятелствата, наложили определянето на различно от седмичното разписание разпределение на учебните часове в учебния ден.

**Чл. 13.** Неучебното време включва:

1. официалните празници по чл. 154, ал. 1 от Кодекса на труда;
2. ваканциите;
3. неучебни дни при условията и по реда на чл. 105, ал. 1, 3, 4 и 5 ЗПУО.

**Чл. 14.** През учебната година учениците ползват есенна, коледна, междусрочна, пролетна и лятна ваканция.

**Чл. 15.** (1) По време на учебната година в зависимост от темите в учебното съдържание учениците могат организирано да посещават различни културни и научни институции и прояви, като редът и начинът за тяхното организиране се определят в правилника за дейността на училището, както и да участват в различни организирани прояви или изяви, които не са предмет на уреждане в наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма, съобразно личните си предпочитания и възможности.

(2) За провеждане на организираното посещение или проява/изява се изисква информирано съгласие на родителите/настойниците на учениците.

(3) За всяка организирана проява, изява или мероприятие, които не са предмет на уреждане в наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма, директорът на училището представя предварителна информация в писмен вид за нейното провеждане на началника на регионалното управление по образованието, която задължително съдържа и информираното съгласие на родителите/настойниците на учениците.

(4) Организираната проява, изява или мероприятие се провежда, ако в 7-дневен срок от представяне на информацията по ал. 3 не е постъпило отрицателно мотивирано писмено становище от началника на РУО.

### **Раздел III**

#### **Полудневна и целодневна организация на учебния ден**

**Чл. 16.** (1) Полудневната организация на учебния ден включва от 4 до 7 учебни часа, провеждани по седмичното разписание, и почивките между тях.

(2) Полудневната организация на учебния ден се осъществява преди обяд.

(3) При липса на условия в училището обучението на всички паралелки да бъде само преди обяд се организира обучение на две

смени, за което директорът уведомява началника на РУО не по-късно от 10 дни преди началото на учебната година.

(4) Учебните часове за учениците от I клас се провеждат само преди обяд.

**Чл. 17.** (1) Целодневната организация на учебния ден се организира за ученици в дневна и комбинирана форма на обучение и включва провеждането на учебни часове по училищния учебен план, дейности по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и занимания по интереси.

(2) Целодневната организация на учебния ден в иновативните училища може да бъде различна от дейностите по ал. 1 в зависимост от иновативните елементи.

**Чл. 18.** (1) Училището осигурява целодневната организация на учебния ден при желание на родителите за учениците от:

1. I до IV клас;
2. I до VII клас в средищните училища;
3. специалните училища.

(2) Училищата, които не са средищни, може да осъществяват целодневна организация на учебния ден при желание на родителите за учениците от V до VII клас в зависимост от наличието на условия, определени от ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

(3) Организацията на учебния ден в спортните училища е целодневна за всички ученици от V - XII клас по реда на чл. 27.

(4) Групите за целодневна организация на учебния ден се формират при условията и реда, определени с ДОС за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 1 септември.

(5) След 1 септември ученици могат да допълват свободните места в сформираните групи за целодневна организация на учебния ден до максималния им брой, определен с ДОС за финансиране на институциите.

**Чл. 19.** (1) Всяко училище разработва годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището.

(2) Годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден се приема от педагогическия съвет и се утвърждава от директора на училището в срок до 15 септември.

(3) Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден включва организирането, разпределението и съдържанието на дейностите по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси.

**Чл. 20.** (1) При целодневната организация на учебния ден учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд или след обяд, а дейностите по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и

заниманията по интереси се провеждат съответно след обяд или преди обяд.

(2) При целодневната организация на учебния ден за учениците от I до IV клас по паралелки учебните часове по седмичното разписание може да се редуват с дейностите по самоподготовка, по организиран отдых и физическа активност и заниманията по интереси в смесен блок сутрин и след обяд.

(3) При целодневната организация на учебния ден за учениците от I до IV клас в иновативните училища могат да се прилагат ал. 1 и 2 съобразно иновацията.

**Чл. 21.** (1) За дейностите по самоподготовка, по организиран отдых и физическа активност и за заниманията по интереси учениците от една или няколко паралелки от един клас се разпределят в групи съгласно ДОС за финансирането на институциите.

(2) При недостатъчен брой ученици за сформирание на групите по ал. 1 за дейностите по самоподготовка, по организиран отдых и физическа активност и за заниманията по интереси учениците от една или няколко паралелки от различни класове могат да се разпределят в групи, ако са в рамките на един и същи етап - от I до IV клас или от V до VII клас.

(3) По изключение на ал. 2 в основните защитени училища с по-малко от 136 ученици могат да се сформират групи по ал. 1 от ученици от началния и прогимназиалния етап на основно образование.

(4) За провеждането на заниманията по интереси учениците от групите по ал. 1 и 2 може да се преразпределят и в групи по интереси.

(5) В част от часовете по организиран отдых и физическа активност и по занимания по интереси учениците могат да участват и в дейности в рамките на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие.

**Чл. 22.** (1) Дейностите по самоподготовка, по организиран отдых и физическа активност и заниманията по интереси се организират в учебни часове, продължителността на които е в съответствие с чл. 7, ал. 1.

(2) Когато в групите по ал. 1 участват ученици от I и/или II клас, продължителността на учебния час е 35 минути.

**Чл. 23.** (1) За учениците от I до IV клас дейностите по самоподготовка, по организиран отдых и физическа активност и заниманията по интереси се разпределят дневно, както следва: самоподготовка - 2 учебни часа; организиран отдых и физическа активност - 2 учебни часа; интереси - 2 учебни часа.

(2) За учениците от V до VII клас дейностите по самоподготовка, по организиран отдых и физическа активност и по занимания по интереси се разпределят за деня съобразно седмичното разписание, като общият им брой е не по-малко от 6 учебни часа.

**Чл. 24.** (1) Дейностите по организиран отдых и физическа активност включват:

1. организиране и провеждане на отдиха и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;

2. осигуряване на време за обедното хранене на учениците.

(2) Дейностите по отдих и физическа активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка.

**Чл. 25.** (1) Дейностите по самоподготовка на учениците включват:

1. ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;

2. усвояване на начини и методи за рационално учене;

3. подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;

4. подготовка за класни и контролни работи;

5. изпълнение на допълнителни задачи и упражнения във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;

6. формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката;

7. консултации с учители по различни учебни предмети.

(2) Консултациите по ал. 1, т. 7 се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 ЗПУО.

(3) Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката.

**Чл. 26.** (1) Заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището и могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план.

(2) Съдържанието на дейностите по интереси по групи се определя в годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден.

**Чл. 27.** (1) Целодневната организация на учебния ден в спортните училища включва провеждането на учебни часове по учебния план и в определени дни, часове за самоподготовка и за активен отдих и за възстановяване в резултат от тренировъчните натоварвания.

(2) Учебните часове по училищния учебен план се провеждат сутрин и следобед; часовете по самоподготовка се провеждат сутрин или следобед, а часовете за активен отдих и възстановяване в резултат от тренировъчните натоварвания - само следобед.

(3) Часовете по самоподготовка се разпределят от 2 до 4 часа седмично по предметите от задължителната подготовка по учебния план, по които се провежда национално външно оценяване или ДЗИ.

(4) Учебните предмети и броят на учебните часове за самоподготовка се определят със заповед на директора на училището за всяка учебна година за всяка паралелка.

(5) За активен отдих и възстановяване в резултат на тренировъчните натоварвания се определят 2 учебни часа седмично, които се провеждат в определените групи по спортна подготовка.



## **Раздел IV**

### **Организиране и провеждане на учебния час за спортни дейности**

**Чл. 28.** (1) Педагогическият съвет на всяко училище съобразно възможностите на училището избира за учебната година спортните дейности от определените по чл. 92, ал. 1 ЗПУО.

(2) До 30 юни учениците подават писмено заявление до директора на училището за избор на спортните дейности, в които ще участват през следващата учебна година, от определените от педагогическия съвет по ал. 1.

(3) Учениците, които постъпват в училище след 30 юни, подават писмено заявление до директора на училището за избор на спортните дейности, в които ще участват през учебната година, при записването им в училището.

(4) Въз основа на избраните спортни дейности учениците могат да се разпределят и в групи.

(5) Броят на групите по спортни дейности не може да бъде по-голям от броя на паралелките за съответния клас.

(6) Не се допуска промяна на броя на групите и на вида спортни дейности по време на учебната година.

(7) Организирането и провеждането на спортните дейности по ал. 1 се осъществяват от педагогически специалисти в областта на физическото възпитание и спорта с професионална квалификация „учител“ или „треньор“ по даден вид спорт.

(8) При разпределението на учебните часове по спортни дейности за съответната учебна година директорът определя със заповед в срок до 15 септември учител и/или треньор, времето и мястото за провеждането им по паралелки или групи.

**Чл. 29.** (1) Учебният час за организиране и провеждане на спортни дейности не може да се провежда в събота или неделя освен в случаите, в които тези дни са обявени за учебни дни.

(2) Учебният час за спортните дейности в спортните училища може да се осъществява като два или четири последователни учебни часа без почивка между тях, включително в почивните дни.

(3) Редът и условията на провеждането на учебния час за спортните дейности в спортните училища по ал. 2 е съобразно изискванията, определени в наредбата, издадена от министъра на младежта и спорта на основание чл. 23, ал. 11 от Закона за физическото възпитание и спорта.

## **Глава трета**

### **ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ**

#### **Раздел I**

#### **Общи положения**

**Чл. 30.** (1) Училищното обучение се осъществява в дневна форма или във вечерна форма, а в случаите, предвидени в този раздел, и в задочна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна и комбинирана форма и обучение чрез работа (дуална система на обучение).

(2) Училищата по чл. 44, ал. 1 ЗПУО организират само дневна и комбинирана форма на обучение.

(3) Формите на обучение, които се организират в училище, се приемат от педагогическия съвет на училището.

(4) По решение на педагогическия съвет на училището учениците, които се обучават в дистанционна форма, полагат изпит за определяне на срочна оценка по предмет или модул или изпит за определяне на годишна оценка по учебен предмет или модул.

(5) Условието и редът за организиране и провеждане на осъществяваните в училище форми на обучение се определят в правилника за дейността на училището и се публикуват и на интернет страницата на училището.

**Чл. 31.** (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 ЗПУО.

(2) Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие за:

1. ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;

2. лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;

3. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;

4. лице, което не може успешно да завърши един и същи клас повече от три учебни години;

5. ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 112, ал. 5 ЗПУО;

6. ученик със специални образователни потребности.

(3) Учениците се записват в дневна или вечерна форма на обучение по реда на училищния прием или по реда на държавния и допълнителния план-прием, а в задочна форма и обучение чрез работа (дуална система на обучение) - по реда на държавния и допълнителния план-прием.

(4) За записване в индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма на обучение или за промяна на формата на обучение ученикът подава заявление до директора на училището по реда на чл. 12, ал. 2 ЗПУО.

(5) Учениците, които желаят да се запишат в индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма на обучение в паралелките, формирани при условията на държавния или допълнителния план-прием, следва да отговарят на изискванията за участие в приема.

(6) За записване на ученика в индивидуална, самостоятелна, дистанционна и комбинирана форма на обучение директорът на училището издава заповед.

**Чл. 32.** (1) Ученици, които се обучават в дневна, вечерна, задочна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна и комбинирана форма на обучение, както и обучение чрез работа (дуална система на

обучение), могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година.

(2) Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година, когато се преминава:

1. от дневна, вечерна, задочна и обучение чрез работа (дуална система на обучение) в индивидуална, самостоятелна, дистанционна или в комбинирана форма на обучение;

2. от вечерна и задочна в самостоятелна форма на обучение при разформироване на паралелка;

3. от дневна във вечерна форма на обучение;

4. от комбинирана в дневна форма на обучение;

5. от индивидуална по чл. 36, ал. 2, т. 1 и 3 към дневна, вечерна, комбинирана и дистанционна форма на обучение.

(3) За промяна на формата на обучение директорът издава заповед.

(4) Извън случаите по ал. 2 промяната на формата на обучение се разрешава от началника на регионалното управление на образованието по подадено заявление от родителя/настойника с изложени мотиви или по искане на директора на училището.

(5) Началникът на регионалното управление на образованието в 10-дневен срок уведомява писмено заявителите за своето решение.

## **Раздел II**

### **Организация на формите на обучение**

**Чл. 33.** (1) Дневната форма на обучение се организира за паралелки или групи в учебни часове през учебния ден и включва обучението на учениците по учебни предмети или модули.

(2) В дневната форма на обучение се организират и дейностите по целодневна организация на учебния ден, спортните дейности и часът на класа.

**Чл. 34.** (1) Вечерната форма на обучение се провежда след 17 ч. по училищен учебен план, разработен въз основа на съответния рамков учебен план за вечерна форма.

(2) Вечерната форма на обучение се организира само за лица, навършили 16 години, за придобиване на основно и средно образование и/или за професионална квалификация, както и за лица, навършили 14 години, които поради семейни или социални причини не могат да се обучават в дневна форма на обучение.

(3) Вечерната форма на обучение може да се организира и за ученици със специални образователни потребности по индивидуален учебен план, разработен въз основа на рамковия учебен план за вечерна форма.

(4) Училищата, с изключение на вечерните, не могат да организират вечерна форма за етап или степен, за която не организират дневна форма.

**Чл. 35.** (1) Задочната форма на обучение се организира само за лица, навършили 16 години, и включва учебни часове съгласно училищния учебен план, разработен въз основа на съответния рамков учебен план за задочна форма на обучение, самостоятелна подготовка

и изпити за определяне на годишна оценка по учебни предмети от училищния учебен план.

(2) Учебните часове по учебни предмети от училищния учебен план и изпитите по учебните предмети от училищния учебен план се организират в сесии.

**Чл. 36.** (1) Индивидуалната форма на обучение включва индивидуални учебни часове и текущо оценяване или изпити за определяне на срочна или годишна оценка.

(2) Индивидуалната форма на обучение може да се организира за:

1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна, вечерна или комбинирана форма за повече от 30 последователни учебни дни;

2. ученици, които по семейни причини желаят да завършат в други срокове обучението си за един или повече класове;

3. ученици с изявени дарби;

4. ученици със специални образователни потребности при условията на чл. 107, ал. 4 ЗПУО;

5. ученици в случаите по чл. 107, ал. 2, т. 1 - 4 ЗПУО.

(3) Директорът на училището изработва и утвърждава индивидуален учебен план.

(4) Структурата на индивидуалния учебен план на учениците по ал. 2, т. 4, както и условията и редът за утвърждаване се определят с ДОС за приобщаващото образование.

(5) За обучението в индивидуална форма на обучение се изготвя седмично разписание на основата на индивидуалния учебен план, което се утвърждава от директора на училището.

(6) Учениците по ал. 2 се записват в определен клас и паралелка.

(7) Индивидуалните учебни часове се провеждат в училището. В случаите по ал. 2, т. 1, когато ученикът не може да посещава училището, учебните часове се организират в домашни или болнични условия, а в случаите по ал. 2, т. 4 - и в център за подкрепа за личностно развитие.

(8) По преценка на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и на лекуващия лекар и след консултация с родителя, когато ученик е настанен в болница, обучението в индивидуалните учебни часове се осъществява от:

1. болнични учители, назначени към училище и/или център за подкрепа за личностно развитие; училището и центърът за подкрепа за личностно развитие се определят от началника на регионалното управление на образованието на територията на областта, на която се намира болницата;

2. училището и/или центъра за подкрепа за личностно развитие, в които ученикът се обучава - когато са в същото населено място, в което е болницата;

3. училище и/или център за подкрепа за личностно развитие извън случаите по т. 2, определени от началника на регионалното

управление на образованието на територията на областта, на която се намира болницата.

(9) За учениците по ал. 2, т. 2 и 3 учебните часове от индивидуалния учебен план могат да се организират в рамките на няколко учебни седмици.

**Чл. 37.** (1) Самостоятелната форма на обучение включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(2) Самостоятелната форма на обучение може да се организира за:

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;

2. ученици в задължителна училищна възраст - по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2 ЗПУО, след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието;

3. ученици с изявени дарби;

4. лица, навършили 16 години.

(3) При самостоятелна форма на обучение се прилага избран от ученика утвърден училищен учебен план.

(4) Заявлението за записване в самостоятелна форма на обучение по чл. 31, ал. 4 може да се подаде и до 20 учебни дни преди изпитна сесия, определена в правилника за дейността на училището, с изключение на учениците по ал. 2, т. 2.

(5) Изпитите по учебните предмети от училищния учебен план са организирани в сесии, чийто брой през учебната година се определя в правилника за дейността на училището.

(6) За лицата по ал. 2, т. 4 се допуска обучение за завършване на два класа в една година, ако са заявили това свое желание при подаване на заявлението по чл. 31, ал. 4. Те полагат изпити за следващ клас само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас.

(7) Редовните изпитни сесии за учениците по ал. 2, т. 2 се организират в края на всеки учебен срок.

(8) За учениците по ал. 2, т. 2 в съответствие с чл. 112, ал. 7 ЗПУО експертната комисия към регионалното управление на образованието, в която се включва и представител на Агенцията за социално подпомагане, осъществява контрол на всеки учебен срок на организацията и начина на провеждане на изпитните сесии и на резултатите от тях.

(9) Учениците по ал. 2, т. 2, които не са положили успешно в рамките на една редовна сесия два и повече изпита за определяне на годишна оценка по учебните предмети от училищния учебен план, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

(10) Самостоятелна форма на обучение не може да се организира за ученици по чл. 49, ал. 2, т. 1 ЗПУО.

**Чл. 38.** (1) Дистанционната форма на обучение се осъществява чрез средствата на информационните и комуникационните технологии и включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и присъствени изпити за определяне на срочни или годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(2) При организация на обучението по ал. 1 ученикът и учителят са разделени по местоположение, но не непременно и по време.

(3) За прилагане на дистанционната форма на обучение училището:

1. разполага с необходимите технически и технологични условия в съответствие с ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие;

2. осигурява уеббазирана система за публикуване на училищния учебен план, на седмичното разписание, на електронните уроци, на домашните задачи и проекти, за регистрацията на учениците и учителите;

3. електронните уроци се публикуват на уеббазираната система в зависимост от седмичното разписание на паралелката.

(4) Дистанционната форма на обучение може да се организира за обучение в класовете от V до XII включително за:

1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;

2. ученици със специални образователни потребности;

3. ученици с изявени дарби;

4. ученици, които поради семейни причини пребивават трайно на територията на друга държава и не могат да посещават училище на нейната територия.

(5) По изключение, когато ученикът е на лечение в чужбина за период над 30 дни, дистанционна форма може да се организира за обучение и в класовете от I до IV клас включително.

(6) Обучението в дистанционна форма се провежда по училищен учебен план, разработен въз основа на съответния рамков учебен план за дистанционна форма.

(7) За обучението в дистанционна форма ученикът самостоятелно си осигурява необходимите технически и технологични средства.

(8) В дистанционна форма не може да се организира обучение за придобиване на професионално образование.

(9) Обучението в дистанционна форма по ал. 4 за учениците със специални образователни потребности и за учениците с изявени дарби може да се осъществява и по индивидуален учебен план, разработен въз основа на съответния рамков учебен план за дистанционна форма.

(10) Ежегодно в срок до 30 юни училищата заявяват в регионалното управление на образованието възможността да осигуряват дистанционна форма на обучение по етапи и степени на образование, както и изпитите по чл. 31, ал. 4.

(11) Началникът на регионалното управление на образованието ежегодно до 15 юли обявява на интернет страницата на регионалното управление на образованието информация за училищата от областта, които осигуряват дистанционна форма на обучение.

(12) Учениците подават заявления за дистанционна форма на обучение само в училища, които организират тази форма.

(13) Учениците по ал. 4, т. 4 при подаване на заявление представят документ, удостоверяващ липсата на възможност да посещават училище на територията на държавата, в която пребивават трайно.

(14) Ученикът, пожелал дистанционна форма на обучение при постъпване в началото на етап или степен на образование, следва да отговаря на същите условия за прием, както и учениците в дневна форма за съответния етап или по степен на образование.

**Чл. 39.** (1) Комбинираната форма на обучение включва обучение при условията и по реда на дневна форма и индивидуално обучение по един или няколко учебни предмета от училищния или индивидуалния учебен план.

(2) Комбинираната форма на обучение може да се организира за:

1. ученик със специални образователни потребности;
2. ученик с изявени дарби;

3. ученик в класовете от основната степен на образование, преместен в училище, в което не се изучава чуждият език, който ученикът е изучавал преди преместването си, при условие че в населеното място няма училище от същия вид, в което този език да се преподава;

4. ученик в VII клас, преместен в училище, в което не се изучава учебен предмет от разширената подготовка, който ученикът е изучавал преди преместването си, ако преместването се извършва след началото на втория учебен срок.

(3) Комбинираната форма на обучение по ал. 2, т. 1 се осъществява:

1. съобразно индивидуалното развитие на ученика, като е подходяща за ученици от аутистичния спектър; ученици с множество увреждания или друго състояние, което води до трудности в обучението при условията на дневна форма на обучение;

2. за ученици със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални учебни програми, чиито родители/настойници са заявили това желание пред директора на съответното училище, и за които е изразено такова становище от екипа по чл. 188, ал. 1 ЗПУО;

3. по заявление от родителя/настойника за обучение в комбинирана форма, като в 7-дневен срок от неговото постъпване директорът на училището издава заповед за създаване на екип по чл.

188, ал. 1 ЗПУО, ако за ученика не е сформиран вече такъв екип; в екипа при необходимост може да се канят и други специалисти;

4. екипът по чл. 188, ал. 1 ЗПУО има за цел да установи необходимостта от организиране на комбинирана форма за конкретния ученик, от разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за обучението му, както и да определи учебните предмети, по които ще се осъществява индивидуалното обучение на ученика;

5. по преценка на екипа и в съответствие с потребностите на ученика членовете на екипа, както и учителите по съответните учебни предмети, разработват индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за комбинирана форма на обучение в 30-дневен срок след издаване на заповедта на директора на училището за създаването на екипа;

6. индивидуалното обучение може да се провежда за не повече от 30 % от броя на учебните часове по учебните предмети от съответния учебен план, по който се извършва обучението в комбинирана форма;

7. индивидуалният учебен план и индивидуалните учебни програми за комбинирана форма на обучение се утвърждават от директора на училището;

8. за всеки ученик, който се обучава в комбинирана форма на обучение, съгласувано с родителя/настойника, се изготвя седмично разписание, съобразено с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на ученика; седмичното разписание се утвърждава от директора на училището;

9. индивидуалното обучение включва учебни часове и оценяване на компетентностите на учениците чрез текущи проверки по индивидуална учебна програма.

(4) Комбинирана форма на обучение по ал. 2, т. 2 може да се осъществява по един или няколко учебни предмета, по които ученикът е показал трайни способности и постижения, надвишаващи постиженията на неговите връстници, удостоверени с документи, доказващи класиране на призови места на национални и международни състезания и конкурси:

1. екипът за подкрепа за личностно развитие в училището по чл. 188, ал. 1 ЗПУО идентифицира силните страни на ученик, показал трайни способности и постижения, надвишаващи постиженията на неговите връстници, оценка на индивидуалните му потребности и предлага на педагогическия съвет на училището да се обучава в комбинирана форма на обучение;

2. обучението се организира по индивидуален учебен план и се провежда по индивидуални учебни програми по заявените един или няколко учебни предмета, разработени по чл. 95 ЗПУО;

3. за всеки ученик директорът на училището утвърждава седмично разписание, съобразено с индивидуалните потребности на ученика след информиране на родителя/настойника;



4. индивидуалното обучение включва учебни часове и оценяване на компетентностите на учениците чрез текущи проверки по индивидуална учебна програма по един или няколко учебни предмета;

5. индивидуалното обучение за учениците с изяви дарби се провежда в училището;

6. индивидуалното обучение може да се провежда за не повече от 50 % от броя на учебните часове по всеки от учебните предмети от съответния учебен план, по който се извършва обучението в комбинирана форма за основната степен на образование, и не повече от 30 % за всеки отделен учебен предмет в средната степен на образование.

(5) Комбинирана форма на обучение по ал. 2 в спортните училища се организира за ученици, които отговарят на критерии, определени от министъра на младежта и спорта:

1. осъществява се индивидуално или в група от ученици от един клас, от един или повече видове спорт, които нямат различия в учебния план за съответните паралелки;

2. обучението по спортна подготовка и учебна практика се осъществява 100 % от броя на учебните часове по училищния учебен план, а по останалите учебни предмети - по индивидуален учебен план;

3. организацията на обучението се определя със заповед на директора на училището в началото на учебната година.

(6) При комбинираната форма на обучение по ал. 2, т. 3 и 4 вместо чуждия език или съответния учебен предмет от разширената подготовка, предвиден в училищния учебен план, се организира индивидуално обучение по чуждия език или по учебния предмет, който ученикът е изучавал преди преместването си:

1. индивидуалното обучение по ал. 6 може да се осъществява от приемащото училище - по реда на чл. 112, ал. 3 и 4 ЗПУО, или от друго училище - по реда на чл. 113, ал. 4, 6 и 7 ЗПУО;

2. при осъществяване на индивидуално обучение по ал. 6 приемащото училище организира изпити за определяне на годишни оценки по чуждия език или по съответния учебен предмет от разширената подготовка, а ученикът се подготвя самостоятелно по училищния учебен план за дневна или вечерна форма;

3. при осъществяване на индивидуалното обучение по ал. 6 от друго училище се разработва училищен учебен план въз основа на съответния рамков учебен план за дистанционна форма:

а) обучението се осъществява чрез средствата на съвременните информационни и комуникационни технологии и включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и присъствени изпити за определяне на срочни или годишни оценки по чуждия език или по съответния учебен предмет от разширената подготовка преди преместването на ученика;

б) за организиране на обучението училището разполага с необходимите технически и технологични условия в съответствие с ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното

осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие;

в) за обучението ученикът самостоятелно си осигурява необходимите технически и технологични средства.

(7) Начинът на обучението по ал. 2, т. 3 и 4 се избира от ученика по реда на чл. 12, ал. 2 ЗПУО след обсъждане с директора на съответното училище при подаване на заявление за обучение по чл. 31, ал. 4.

**Чл. 40.** Обучението чрез работа (дуална система на обучение) е специфична форма на професионално обучение за придобиване на професионална квалификация, която се организира по реда на Наредба № 1 от 2015 г. за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуално обучение) (ДВ, бр. 70 от 2015 г.).

## **Глава четвърта**

### **ПЛАН-ПРИЕМ**

#### **Раздел I**

#### **Планиране и осъществяване на училищния прием**

**Чл. 41.** (1) Училищният план-прием определя за училището за всяка предстояща учебна година:

1. броя на паралелките в I и V клас;
2. броя на местата в паралелките в I и V клас съобразно стандарта за физическа среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и стандарта за финансирането на институциите;
3. промяна броя на паралелките в останалите класове и свободните места в тях;
4. класове, за които се предвижда целодневна организация на учебния ден.

(2) Училищният план-прием не включва прием, който се извършва по реда на чл. 142, ал. 3 и 4 ЗПУО.

(3) Училищният план-прием не включва записването на ученици в специалните училища по чл. 44, ал. 1, т. 2 и 3 ЗПУО.

(4) Вечерните училища, училищата към местата за лишаване от свобода и българските училища в чужбина планират и осъществяват училищен план-прием и в първия от класовете на етапите от средната степен на образование.

**Чл. 42.** Училищният план-прием се определя от директора въз основа на анализ на броя на учениците в населеното място, училищната мрежа, ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и съобразно информационната система и стратегията на общината.

**Чл. 43.** (1) За осъществяване на приема в първи клас за всяко населено място с повече от едно училище общините разработват система за прием, в която водещ критерий е близостта на училището до настоящ адрес на родителите/настойниците и/или най-краткото време за достигане до училището.

(2) При голям брой кандидати за прием в първи клас за определено училище се прилагат и следните критерии:

1. дете с трайни увреждания над 50 %;
2. дете с двама починали родители;
3. други деца от семейството, обучаващи се в училището;
4. деца, завършили подготвителна група в избраното училище;
5. близост до местоработата на един от родителите.

**Чл. 44.** (1) Училищният план-прием за предстоящата учебна година се утвърждава със заповед на директора в срок до 30 март след становище на обществения съвет и се публикува на интернет страницата на училището.

(2) Директорът информира началника на регионалното управление на образованието за утвърдения училищен план-прием за предстоящата учебна година.

**Чл. 45.** (1) За изпълнение на училищния план-прием директорът със заповед определя училищна комисия, която приема заявления за прием в I и/или в V клас и извършва всички дейности по приема на учениците.

(2) Комисията по ал. 1 съобразно спецификите на обучението разработва критерии за прием в V клас, в случай че постъпилите заявления са повече от свободните места. Времето на подаване на заявлението не е критерий.

(3) Директорът утвърждава списъците на приетите ученици по паралелки в срок до началото на учебната година.

**Чл. 46.** Приемане на ученици в I и/или в V клас над максимално определения в училищния план-прием брой места в паралелка се извършва с разрешение на началника на регионалното управление на образованието по мотивирано предложение на директора на училището в срок до началото на учебната година при спазване на разпоредбите на ДОС за финансиране на институциите и ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

**Чл. 47.** (1) Общините изготвят списък на децата, които следва да постъпят в групи за предучилищна подготовка и в I клас, и го изпращат в срок до 1 март в училищата и детските градини на територията им.

(2) В срок до 15 септември училището изпраща в съответната община сведение за децата, записани в предучилищна група и в I клас към момента.

(3) В срок до 30 септември общините осъществяват дейности по установяване на причините за непостъпване в I клас на ученици от списъка по ал. 1.

## **Раздел II**

### **Планиране на държавния план-прием**

**Чл. 48.** (1) Държавният план-прием определя за неспециализираните училища по чл. 38, ал. 1, т. 3, 4 и 5 ЗПУО броя на местата, на които се приемат ученици в VIII клас във:

1. паралелките за професионална подготовка в професионалните и в профилираните гимназии, в средните и в обединените училища;

2. паралелките за профилирана подготовка в професионалните и в профилираните гимназии, в средните и в обединените училища.

(2) Държавният план-прием за специализираните училища по чл. 39, ал. 2, т. 1, 2 и 3 ЗПУО се определя с наредби по чл. 143, ал. 6 ЗПУО.

(3) Държавният план-прием определя броя на местата, на които се приемат ученици в V клас в профилирани гимназии с профил „Математически“ или „Природни науки“.

**Чл. 49.** С държавния план-прием се определят за всяка област за училищата по чл. 38, ал. 1, т. 3, 4 и 5, ал. 3 и чл. 39, ал. 2, т. 1, 2 и 3 ЗПУО:

1. броят на паралелките по училища;

2. броят на местата в паралелките;

3. профилите и специалностите от професии по паралелки и по форми на обучение - дневна, вечерна, задочна и дуална система на обучение.

**Чл. 50.** (1) Предложенията за приема в отделните училища и области се изготвят по образец, определен от министъра на образованието и науката, и са съобразени със:

1. броя на учениците, завършващи четвърти клас, и броя на учениците, завършващи основно образование, по населени места и общини на територията на областта;

2. стратегиите, прогнозите, програмите и плановете за развитие на общината и областта;

3. постъпилите в регионалните управления на образованието заявки за обучение по специалности от професии от работодателите;

4. анализ на изпълнението на план-приема за предходните три години;

5. наличната материално-техническа база;

6. възможността за обезпечаване на обучението с педагогически специалисти;

7. доказателства за предложенията по чл. 144 ЗПУО.

(2) Началникът на РУО съдейства на директора на училището за осигуряване на необходимите условия за обучение по заявените по т. 3 специалности от професии.

(3) Броят на местата по чл. 142, ал. 3, т. 5 ЗПУО не може да бъде повече от 2 % от броя на учениците, завършващи четвърти клас в областта, за съответната учебна година.

(4) Ако броят на учениците по ал. 3 е под норматива за минимален брой ученици за една паралелка, по решение на началника на регионалното управление на образованието може да се предложи прием.

**Чл. 51.** (1) Броят на местата в паралелка се определя съобразно изискванията на ДОС за финансиране на институциите и ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване

на детските градини, училищата и центрове за подкрепа за личностно развитие.

(2) Паралелки по защитени специалности от професии се планират в държавния план-прием по ред и условия, определени с решение на Министерския съвет.

(3) Предложението за паралелка с два профила е възможно за профил „Изобразително изкуство“ и профил „Музика“ след анализ на обезпечеността на училището с педагогически специалисти, а за две специалности от професии - и след анализ на потребностите и условията в региона.

(4) Предложенията за прием на ученици в VIII клас в обединените училища за обучение по профили или специалности от професии се осъществява въз основа на разработен рамков или типов учебен план за първи гимназиален етап.

**Чл. 52.** (1) Изготвянето и утвърждаването на държавния план-прием по чл. 142, ал. 3, т. 1 и 5 ЗПУО включва следното:

1. до 15 януари на текущата учебна година директорите на училищата представят на началника на регионалното управление на образованието мотивирани предложения относно броя на паралелките, броя на учениците и профилите и специалностите от професии по форми на обучение;

2. за паралелките с професионална подготовка становища относно необходимостта от кадри за дадена специалност от професия представят и национално представените работодателски организации;

3. до 1 февруари началникът на регионалното управление на образованието изготвя обобщено предложение за цялата област за броя на паралелките, броя на учениците в тях и вида на профилите и специалностите от професии по форми на обучение след съгласуване на предложенията на директорите със съответните общини и анализа на спецификата на областта;

4. началникът на регионалното управление на образованието в срок до 15 февруари предоставя обобщеното предложение на комисията по заетостта към областния съвет за регионално развитие;

5. до 1 март началникът на регионалното управление на образованието представя на министъра на образованието и науката обобщеното предложение за държавния план-прием.

(2) Държавният план-прием се утвърждава до 30 март по области със заповед на:

1. министъра на образованието и науката - за неспециализираните училища с национално значение, които осъществяват профилирано и професионално образование и обучение;

2. началника на регионалното управление на образованието - за общинските профилирани и професионални гимназии, за държавните професионални гимназии, за паралелките с профилирана подготовка в средните училища и професионалните гимназии и за паралелките с професионална подготовка в обединените училища, в средните училища и в профилираните гимназии и за V клас в гимназиите по чл.

38, ал. 3, както и за професионалните паралелки, в които обучението ще се провежда в центровете за специална образователна подкрепа;

3. министъра на младежта и спорта - за спортните училищата;

4. министъра на културата - за училищата по изкуствата и за училищата по културата.

(3) До 10 април на интернет страницата на регионалното управление на образованието се публикува утвърденият план-прием за всички училища в областта.

(4) Утвърденият план-прием се обявява в училището и на интернет страницата му.

**Чл. 53.** Промяна в утвърдения държавен план-прием може да се извършва в срок до 30 април със заповед на органа по чл. 143, ал. 2 ЗПУО при доказана потребност и при спазване на чл. 50.

### **Раздел III**

#### **Държавен прием на ученици в VIII клас по чл. 142, ал. 3, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование**

**Чл. 54.** (1) Дейностите по приема на ученици в VIII клас се организират от началника на регионалното управление на образованието с изключение на приема в спортните училища, в училищата по изкуствата и в училищата по културата.

(2) Министърът на образованието и науката преди началото на учебната година със заповед определя графика на дейностите по приемане на ученици.

(3) Министърът на образованието и науката в срок до 31 март със заповед определя организацията на дейностите по приемане на ученици и утвърждава образци на документи, необходими за организиране на дейностите по приемане на ученици.

**Чл. 55.** За определените с държавния план-прием места в VIII клас могат да кандидатстват ученици, които успешно са завършили основно образование в годината на кандидатстването, както и лица, които не са по-възрастни от 17 години, навършвани в годината на кандидатстване.

**Чл. 56.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Приемането на ученици в VIII клас по чл. 145, ал. 2 ЗПУО се извършва въз основа на желанията на учениците и при отчитане на резултатите от националното външно оценяване, които се включват като балообразуващ елемент.

(2) Приемането на ученици в VIII клас по утвърден държавен план-прием за профилите „Изобразително изкуство“, „Музика“ и „Физическо възпитание и спорт“ се извършва и въз основа на резултата от изпита за проверка на способностите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Изпит за проверка на способностите по изобразително изкуство по решение на педагогическия съвет може да се провежда и за специалности от професии от област на образование „Изкуства“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

(4) Учениците по ал. 1 участват в класирането за определените с държавния план-прием места в VIII клас според бала и желанията, посочени в заявлението за кандидатстване, по низходящ ред.

(5) Учениците могат да кандидатстват за приемане в неограничен брой училища.

**Чл. 57.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Балът за класиране на учениците след завършено основно образование с изключение на случаите по чл. 56, ал. 2 и 3, за които се провежда изпит за проверка на способностите, се формира като сбор от следните елементи:

1. броя точки от националното външно оценяване по български език и литература и по математика, като педагогическият съвет на приемащото училище може да определи в балообразуването да участват и резултатите от един или повече допълнителни учебни предмета, за които се провежда национално външно оценяване в съответната учебна година;

2. оценките от свидетелството за основно образование по два учебни предмета, изучавани в раздел А от учебния план в VII клас, определени от педагогическия съвет и превърнати по скала в точки в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) По решение на педагогическия съвет като елемент от балообразуването по ал. 1 може да бъде включен и общият брой точки, приравнен до 100, от резултатите, получени от олимпиади и/или състезания от календара на МОН, по учебни предмети, по които не се провежда национално външно оценяване през съответната учебна година.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) При балообразуването по ал. 1, т. 1 по решение на педагогическия съвет на приемащото училище се избира само един от следните варианти:

1. удвояване на резултата по български език и литература и удвояване на резултата по математика от националното външно оценяване;

2. удвояване на резултата по български език и литература или на резултата по математика от националното външно оценяване, като резултатът по другия предмет се включва само веднъж;

3. утрояване на резултата по български език и литература или на резултата по математика от националното външно оценяване, като резултатът по другия предмет присъства само веднъж;

4. удвояване на резултата по български език и литература или на резултата по математика от националното външно оценяване, включване един път на резултата по другия предмет и един път на резултата от допълнителния учебен предмет, определен по реда на ал. 1, т. 1;

5. включване по един път на резултатите от националното външно оценяване по български език и литература, по математика и по други два допълнителни учебни предмета, определени по реда на ал. 1, т. 1;

6. включване по един път на резултатите от националното външно оценяване по български език и литература, по математика и по един допълнителен учебен предмет, определен по реда на ал. 1, т. 1.

(4) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Резултатите от национален или областен кръг на олимпиади и/или от състезания от календара на МОН в случаите по ал. 2 се включват в балообразуването само когато е избран вариант по ал. 3, т. 2 или 6.

(5) (Предишна ал. 3, изм., бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване по предмета, по който не се е явил, се приема за нула точки.

(6) (Предишна ал. 4, изм., бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Балообразуването по ал. 1 - 4 се обявява от директора на училището в регионалното управление на образованието до 15 януари.

(7) (Предишна ал. 5, изм., бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Учениците, класирани на първо, второ и трето място на националните кръгове на олимпиадата по български език и литература, на олимпиадата по математика и/или на олимпиадата по допълнителен учебен предмет по ал. 1, т. 1, имат право да участват в класирането с максимален резултат вместо резултата от националното външно оценяване по съответните учебни предмети.

**Чл. 58.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Балът за класиране на учениците след завършено основно образование в случаите по чл. 56, ал. 2 и 3, за които се провежда изпит за проверка на способностите, се формира като сбор от следните елементи:

1. броя точки от националното външно оценяване по български език и литература и по математика;

2. удвоения резултат от изпита за проверка на способностите;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) оценките от два учебни предмети, изучавани в раздел А от учебния план в VII клас, от свидетелството за основно образование, превърнати по скала в точки в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(2) Балообразуващите учебни предмети по ал. 1, т. 3 се определят с решение на педагогическия съвет.

(3) Балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване по български език и литература или по математика, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване по предмета, по който не се е явил, се приема за нула точки.

(4) Учениците, класирани за участие в олимпийски игри или класирани на призови места от световни, европейски, балкански или държавни спортни първенства, могат да участват в класирането с резултата от състезанията вместо резултата от изпита за проверка на способностите за профил „Физическо възпитание и спорт“.



**Чл. 59.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) (1) Когато в класирането има ученици с равен бал и с броя им се надхвърля броят на местата по чл. 48, ал. 1, те се подреждат в низходящ ред по сбора от резултатите от националното външно оценяване.

(2) Ученици с еднакви показатели и след подреждането по реда на ал. 1 се подреждат в низходящ ред по сбора от оценките от балообразуващите учебни предмети, превърнати по скала в точки в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Ученици с еднакви показатели и след подреждането по реда на ал. 2 се подреждат в низходящ ред по средноаритметичната оценка от оценките по учебните предмети, изучавани в VII клас в раздел А на учебния план - български език и литература, първи чужд език, математика, история и цивилизация, география и икономика, биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда, от свидетелството за завършено основно образование, превърнати по скала в точки в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(4) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Ученици с еднакви показатели и след подреждането по реда на ал. 3 се приемат над утвърдения държавен план-прием и над нормативно установения максимален брой ученици в паралелка.

**Чл. 60.** Над утвърдения план-прием може да се приемат:

1. близнаци в паралелката, в която един от тях е приет по реда и условията за приемане на ученици в VIII клас;

2. ученик с двама починали родители при заявено от него желание, ако отговаря на условията по чл. 55.

**Чл. 61.** (1) Изпитите за проверка на способностите се полагат на територията на областта, в която учениците са завършили VII клас, в определено от началника на регионалното управление на образованието училище.

(2) За полагане на изпит за проверка на способностите учениците подават заявление до началника на регионалното управление на образованието.

(3) Когато в областта не е предвидено провеждането на определен изпит за проверка на способностите, учениците го полагат на територията на избрана от тях друга област, която провежда такъв изпит.

(4) Подаденото заявление от ученика се препраща по служебен ред на началника на регионалното управление на образованието, където ученикът ще полага изпита.

**Чл. 62.** (Доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Изпитът за проверка на способностите по изобразително изкуство, по физическо възпитание и спорт и по музика се организира от училището по чл. 61,

ал. 1 и се провежда по график, обявен в съответното училище и в регионалното управление на образованието.

(2) За полагане на изпита за проверка на способностите по физическо възпитание и спорт учениците подават заявление до директора на училището и копие на застрахователна полица „Злополука“ за дните на изпита.

**Чл. 63.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) (1) За участие в държавния план-прием в VIII клас учениците, успешно завършили VII клас, подават до началника на регионалното управление на образованието следните документи:

1. заявление за участие в класиране по образец с подредени желания;

2. копие на свидетелство за завършено основно образование;

3. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) копие от служебна бележка за резултатите от положените изпити от националното външно оценяване и от участието в национален или в областен кръг на олимпиади и/или от състезания от календара на МОН по учебни предмети по чл. 57, ал. 2, по които не се провежда национално външно оценяване през съответната учебна година;

4. (нова - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) копие от служебна бележка за резултатите от положените изпити за проверка на способностите;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) медицинско свидетелство, издадено от общопрактикуващия лекар на ученика - за кандидатстващите за специалности от професии;

6. (предишна т. 5, изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) документ, издаден от министъра на образованието и науката, удостоверяващ, че ученикът е класиран на първо, второ или трето място на националния кръг в VII клас на олимпиадата по български език и литература, по математика и/или по допълнителните учебни предмети по чл. 57, ал. 1, т. 1, за които се провежда национално външно оценяване в съответната учебна година.

(2) Учениците, които кандидатстват за профил „Физическо възпитание и спорт“, подават в училището следните документи за участие в приема:

1. заявление за участие в класиране по образец на училището;

2. копие на свидетелство за завършено основно образование;

3. копие на служебната бележка за резултатите от положените изпити от националното външно оценяване;

4. копие на медицинско свидетелство, издадено от общопрактикуващия лекар на ученика;

5. копие на документ, издаден от МОН, удостоверяващ, че ученикът е класиран на първо, второ или трето място на националния кръг на олимпиадата по български език и литература в VII клас и/или на олимпиадата по математика в VII клас и съдържащ резултата от съответното състезание, когато кандидатът се ползва от правото си;

6. служебна бележка, издадена от съответната спортна федерация, която удостоверява, че ученикът е класиран за участие в олимпийски

игри или на призово място от световно, европейско, балканско или държавно спортно първенство.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Служебната бележка по ал. 1, т. 3 се издава от училището, в което ученикът се е обучавал в VII клас, а служебната бележка по ал. 1, т. 4 - от директора на училището, в което е проведен изпитът за проверка на способностите.

(4) Заявлението и документите се подават на длъжностни лица и на места, определени от началника на регионалното управление на образованието.

(5) При подаване на копията на документите по ал. 1 учениците представят оригиналите им за сверяване на място от длъжностните лица.

**Чл. 64.** (1) В заявлението си учениците подреждат по желание профилите и специалностите от професии, за които отговарят на условията за балообразуване.

(2) За едно желание се смята кандидатстването за един профил или за една специалност от професия за всяко заявено училище.

(3) Учениците могат да кандидатстват едновременно в повече от една област.

**Чл. 65.** (1) Класирането се извършва централизирано на областно ниво от комисия в регионалното управление на образованието в три етапа.

(2) Всеки ученик се класира само по едно желание за всеки етап на класиране.

(3) След всеки етап на класиране ученикът, който се е записал и след това е изтеглил документите си, не запазва мястото си.

**Чл. 66.** (1) Първият етап на класиране включва следните дейности:

1. разпределение на учениците по паралелки според бала и желанията им;

2. закриване на част от паралелките, които са с по-малко от половината от норматива за минимален брой ученици, след анализ на броя на учениците, определените места за държавен план-прием и спецификата на населеното място;

3. обявяване на първото класиране;

4. записване на приетите ученици в училищата или подаване на заявления за участие във втори етап на класиране.

(2) В заявлението за участие във втори етап на класиране учениците не променят и не пренареждат желанията си.

(3) Приемащите училища предават на началника на регионалното управление на образованието списъците със записаните ученици, заявленията за участие във второ класиране и информация за свободните места.

(4) Първото класиране приключва с обявяване от началника на регионалното управление на образованието на свободните места за второ класиране.

**Чл. 67.** (1) Във втория етап на класиране участват учениците, които:

1. не са приети;
2. са приети по второ или следващо желание, но не са се записали и са подали заявление по чл. 66.

(2) Във втория етап на класиране учениците по ал. 1, т. 2 се класират на мястото си от първия етап на класиране или на по-предно свое желание.

(3) Резултатите от втория етап на класиране се обявяват от началника на регионалното управление на образованието.

(4) Класираните ученици се записват в училището или губят мястото, на което са класирани.

(5) Приемашите училища предават в регионалното управление на образованието списъците със записаните ученици и свободните места.

(6) Второто класиране приключва с обявяване от началника на регионалното управление на образованието на свободните места за трето класиране.

**Чл. 68.** (1) В третия етап на класиране участват ученици, които:

1. не са приети;
2. не са кандидатствали до момента.

(2) За участие в третия етап на класиране учениците подават заявление до началника на регионалното управление на образованието, в което подреждат желанията си за обявените свободни места.

(3) Класираните ученици се записват в училището.

(4) Училищата предават в регионалното управление на образованието списъците със записаните ученици и свободните места.

(5) След третия етап на класиране, ако записаните в дадена паралелка са под норматива за минимален брой ученици, началникът на регионалното управление на образованието закрива паралелката и насочва учениците към паралелка, в която има свободни места.

(6) По изключение от ал. 5, ако паралелката е единствената за населеното място, след съгласуване с финансиращия орган началникът на регионалното управление на образованието може да не я закрива.

**Чл. 69.** За свободни се смятат местата на:

1. които няма приети ученици;
2. приети, но незаписали се в срок ученици;
3. записали се и след това изтеглили документите си ученици.

**Чл. 70.** (1) По решение на началника на регионалното управление на образованието и след анализ на приема, когато след третия етап на класиране записаните в някоя паралелка са под норматива за минимален брой ученици, по изключение държавният прием може да се извършва до 10 септември, ако има ученици, които не са приети.

(2) Приемането на ученици по ал. 1, както и допълване на утвърдените паралелки до максималния брой ученици, се организира от училището, за което директорът създава комисия за класирането им

по определени критерии съобразно вида на образованието и на спецификите на обучението.

(3) Резултатите от попълването на местата по ал. 2 се обявяват в училището и в регионалното управление на образованието до 11 септември.

**Чл. 71.** Началникът на регионалното управление на образованието утвърждава до 14 септември реализирания държавен прием за VIII клас по училища за:

1. паралелките за професионална подготовка в професионалните и профилираните гимназии, в средните и обединените училища;

2. паралелките за профилирана подготовка в професионалните и профилираните гимназии, в средните и обединените училища.

**Чл. 72.** Класираните ученици се записват в VIII клас в съответното училище, като подават следните документи:

1. заявление до директора;

2. оригинал на свидетелство за основно образование по чл. 130, ал. 1 ЗПУО;

3. оригинал на медицинско свидетелство, издадено от общопрактикуващия лекар на ученика - за кандидатстващите по специалност от професия в професионални гимназии и професионални паралелки в профилирани гимназии, обединени и средни училища.

#### **Раздел IV**

##### **Държавен план-прием в V клас**

**Чл. 73.** (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) Право на участие в приема в V клас в профилирани гимназии с профил „Математически“ или „Природни науки“ имат ученици, които успешно са завършили началния етап на основно образование, явили са се на националното външно оценяване в IV клас и са участвали във включени в календара на МОН:

1. олимпиада на областно ниво и поне едно състезание, които са в областта на математиката или на природните науки, или

2. поне две състезания в областта на математиката или на природните науки.

(2) Състезанията и/или олимпиадата по ал. 1 се определят от педагогическия съвет и се оповестяват на интернет страница на училището преди началото на всяка учебна година.

(3) Състезанията по ал. 1, в които участва ученикът, не може да бъдат срещу заплащане на такса или дарение.

**Чл. 74.** (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) (1) Учениците се класират от профилираната гимназия въз основа на:

1. резултата от националното външно оценяване по математика;

2. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) средноаритметичната стойност от превърнатите по скала в точки в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците оценки от удостоверението за завършен начален етап на основно образование по учебните предмети, изучавани в IV клас, в раздел А от учебния план;

3. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., в сила от 03.02.2017 г.) резултатите от най-малко:

а) една олимпиада на областно ниво и едно състезание, които са в областта на математиката или на природните науки, определени по реда на чл. 73, или

б) две състезания в областта на математиката или на природните науки, определени по реда на чл. 73.

(2) За участие в класирането учениците подават:

1. заявление до директора на профилираната гимназия;

2. копия на документите за резултатите от състезанията и/или олимпиадите;

3. копие на удостоверение за завършен начален етап.

(3) Учениците могат да кандидатстват едновременно в повече от едно училище и една област.

**Чл. 75.** (1) Педагогическият съвет определя методиката за извършване на класирането и може да определи различна тежест на резултатите от състезанията и/или олимпиадата по чл. 73.

(2) Когато в класирането има ученици с равен резултат и с броя им се надхвърля държавният план-прием, те се подреждат по критерии, определени с решение на педагогическия съвет на училището.

(3) Критериите по ал. 2 осигуряват приемане на учениците в рамките на утвърдения държавен план-прием.

(4) Решенията по ал. 1 и 2 се представят на началника на РУО и се обявяват в училището и в РУО в срок до 15 януари.

**Чл. 76.** Приемът се извършва от училището до 15 юли за предстоящата учебна година.

**Чл. 77.** (1) За записване в съответната профилирана гимназия приетите ученици подават заявление до директора на училището, оригинал на удостоверение за завършен начален етап на основно образование и служебна бележка с резултатите от олимпиадата и състезанието.

(2) Над утвърдения държавен план-прием се приемат:

1. близнаци в паралелката, в която един е приет по общия ред въз основа на резултатите от класирането;

2. ученик с двама починали родители при заявено от него желание, ако отговаря на условията по чл. 73.

**Чл. 78.** (1) До 15 юли директорът на профилираната гимназия уведомява началника на регионалното управление на образованието за броя на записаните ученици по паралелки в V клас.

(2) Ако записаните ученици са под норматива за минимален брой, паралелката се закрива от началника на регионалното управление на образованието и учениците продължават образованието си в друго училище.

## **Раздел V**

### **Допълнителен държавен план-прием**

**Чл. 79.** (1) Допълнителният държавен план-прием определя броя на местата, на които учениците, завършили първия гимназиален етап на средно образование от обединените училища, се приемат:

1. в профилираните гимназии и в професионалните гимназии;
2. в паралелките за профилирана подготовка или за професионална подготовка в средните училища.

(2) Допълнителният държавен план-прием се планира по реда и в сроковете на държавния план-прием по чл. 51.

(3) Допълнителният прием е за обучение по профили или специалности от професии, по които са се обучавали учениците в първия гимназиален етап.

**Чл. 80.** (1) Началникът на регионалното управление на образованието прави анализ на броя на учениците, завършващи първи гимназиален етап в обединените училища в областта, разположението им по общини и профилите/специалностите, по които са били обучавани до момента, както и наличните свободни места в приемащите училища.

(2) При наличие на достатъчно свободни места в училищата, осъществяващи обучение във втори гимназиален етап, може да не се утвърждава допълнителен държавен план-прием, а желаещите ученици кандидатстват за наличните свободни места.

**Чл. 81.** (1) Приемането на учениците в XI клас се извършва въз основа на резултатите от националното външно оценяване от X клас.

(2) Приемането на ученици в XI клас по утвърден държавен план-прием за профилите „Изобразително изкуство“, „Музика“ и „Физическо възпитание и спорт“ се извършва и въз основа на резултата от изпита за проверка на способностите.

(3) Изпитът за проверка на способностите по ал. 2 се организира от училището и се провежда по график, обявен в съответното училище и в регионалното управление на образованието.

(4) За полагане на изпит за проверка на способностите учениците подават заявление до директора на училището, като за проверка на способностите по физическо възпитание и спорт подават и копие на застрахователна полица „Злополука“ за дните на изпита.

(5) Изпит за проверка на способностите може да се проведе и за специалности от професиите от област на образование „Изкуства“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по решение на педагогическия съвет и оценката от този изпит е задължителна част от бала.

(6) Изпитът по ал. 5 се определя преди началото на учебната година и се публикува на интернет страницата на училището и на интернет страницата на регионалното управление на образованието.

**Чл. 82.** (1) Изискванията към учениците за участие в приема са:

1. да са завършили успешно първи гимназиален етап в обединено училище в годината на кандидатстване;

2. здравословното им състояние да не е противоположно за специалности от професии, за които кандидатстват.

(2) Началникът на регионалното управление на образованието може да разреши участие в приема и на ученици, които не отговарят на изискванията по ал. 1, т. 1, ако са по-възрастни до три години от възрастта на учениците от випуска.

(3) Искането на разрешение по ал. 2 е от лицето до началника на РУО в писмен вид.

**Чл. 83.** (1) Дейностите по кандидатстване, класиране и записване на учениците по допълнителния държавен план-прием в XI клас се организират от приемащото училище.

(2) Министърът на образованието и науката преди началото на учебната година със заповед определя графика на дейностите по приемане на ученици от обединените училища в XI клас.

(3) Министърът на образованието и науката със заповед определя организацията на дейностите по приемане на учениците и утвърждава образци на документи, необходими за организиране на дейностите по приемане на ученици от обединените училища в XI клас, в срок до 31 март.

**Чл. 84.** (1) Учениците участват в класирането за определените с допълнителния държавен прием места в XI клас според бала и желанията, посочени в заявлението, по низходящ ред.

(2) Учениците могат да кандидатстват за приемане в неограничен брой училища.

**Чл. 85.** (1) Балът за класиране на учениците след завършен първи гимназиален етап на средно образование се формира като сбор от:

1. броя точки от националното външно оценяване по български език и литература и по математика;

2. оценките от два предмета от удостоверението за завършен първи гимназиален етап на средното образование, превърнати по скала в точки.

(2) Балообразуващите учебни предмети по ал. 1, т. 2 се определят с решение на педагогическия съвет.

(3) Балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване по български език и литература или по математика, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване по предмета, по който не се е явил, се приема за нула точки.

**Чл. 86.** (1) Балът за класиране на учениците след завършен първи гимназиален етап на средно образование за профили „Изобразително изкуство“, „Музика“ или „Физическо възпитание и спорт“ и за специалности от професиите от област на образование „Изкуства“ от Списъка на професиите за професионално образование се формира като сбор от следните елементи:

1. броя точки от националното външно оценяване по български език и литература и по математика;

2. резултата от изпита за проверка на способностите.

(2) Балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване по български език и литература или по математика, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване по предмета, по който не се е явил, се приема за нула точки.

(3) Учениците, класирани за участие в олимпийски игри или класирани на призови места от световни, европейски, балкански или



държавни спортни първенства, могат да участват в класирането с резултата от състезанията вместо резултата от изпита за проверка на способностите за профил „Физическо възпитание и спорт“.

**Чл. 87.** (1) Когато в класирането има ученици с равен бал и с броя им се надхвърля броят на местата по чл. 79, ал. 1, те се подреждат в низходящ ред по сбора от резултатите от националното външно оценяване.

(2) Ученици с еднакви показатели и след подреждането по реда на ал. 1 се подреждат в низходящ ред от средния успех от удостоверението за завършен първи гимназиален етап, превърнат по скала в точки в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(3) Над утвърдения план-прием се приемат:

1. близнаци в паралелката, в която един от тях е приет по реда и условията за прием на ученици в XI клас;

2. ученик с двама починали родители при заявено от него желание, ако отговаря на изискванията по чл. 82.

**Чл. 88.** Изпитите от националното външно оценяване след X клас се полагат от учениците в училище, определено от началника на регионалното управление на образованието.

**Чл. 89.** (1) За участие в допълнителния държавния прием в XI клас учениците подават до директора на училището следните документи:

1. заявление за участие в класиране по образец с подредени желания;

2. копие на удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средното образование;

3. копие на служебна бележка за резултатите от положените изпити от националното външно оценяване;

4. копие на медицинско свидетелство, удостоверяващо обстоятелствата по чл. 82, ал. 1, т. 2, издадено от лекуващия лекар на ученика, за кандидатстващите за специалност от професия;

5. заявлението и документите се подават по ред и условия, определени от директора на училището и публикувани на интернет страницата на училището.

(2) Служебните бележки с резултатите от националното външно оценяване се издават от училището, в което ученикът се е обучавал в X клас.

(3) При подаване на копията на документите по ал. 1 и 2 учениците представят за сверяване оригиналите на документите.

**Чл. 90.** (1) В заявлението си учениците подреждат по желание профилите и специалностите от професии, за които отговарят на условията за балообразуване.

(2) За едно желание се смята кандидатстването за един профил или за една специалност от професия за всяко заявено училище.

(3) Учениците могат да кандидатстват едновременно в повече от една област.

**Чл. 91.** (1) Класирането се извършва в три етапа от комисия, назначена от директора на училището.

(2) Всеки ученик се класира само по едно желание за всеки етап на класиране.

(3) След всеки етап на класиране ученикът, който се е записал и след това е изтеглил документите си, не запазва мястото си.

(4) Всеки етап на класиране приключва със записване на приетите ученици и обявяване на незаетите места в училището и в регионалното управление на образованието.

(5) Когато след трети етап на класиране записаните са под норматива за минимален брой ученици, допълнителен държавен прием за тази паралелка не се извършва.

(6) За паралелките по ал. 5 допълнителен прием може да се извършва по решение на началника на регионалното управление на образованието след анализ на възможностите за записване на нормативно определения брой ученици до 10 септември предвид спецификата на населеното място, желанията на учениците и потребностите на пазара на труда.

**Чл. 92.** За свободни се смятат местата на:

1. които няма приети ученици;
2. приети, но незаписали се в срок ученици;
3. записали се и след това изтеглили документите си ученици.

**Чл. 93.** Началникът на регионалното управление на образованието утвърждава до 14 септември реализирания допълнителен държавен прием за XI клас.

**Чл. 94.** Класираните ученици се записват в XI клас в съответното училище, като подават следните документи:

1. заявление до директора;
2. оригинал на удостоверението за завършен първи гимназиален етап на средното образование по чл. 131, ал. 1 ЗПУО;
3. оригинал на медицинско свидетелство, издадено от лекуващия лекар на ученика - за кандидатстващите за професионални гимназии и професионални паралелки в профилирани гимназии и средни училища.

## **Раздел VI**

### **Приемане на ученици с хронични заболявания, с физически и сензорни увреждания, от домове за деца, лишени от родителска грижа, и от центровете за настаняване от семеен тип**

**Чл. 95.** (1) Ученици с хронични заболявания, с физически и сензорни увреждания по тяхно искане се приемат по документи за профили, специалности от професии, които не са противопоказни на здравословното им състояние.

(2) Ученици от домове за деца, лишени от родителска грижа, от центровете за настаняване от семеен тип и ученици, настанени в приемни семейства, по тяхно искане се приемат по документи по специалности от професии.

(3) Началникът на регионалното управление на образованието определя комисия за насочване на учениците по ал. 1 и 2, която включва трима експерти от регионалното управление на образованието, юрист и лекар педиатър, определен от съответния регионален център по здравеопазване.

**Чл. 96.** (1) Учениците трябва да отговарят на условията, определени в чл. 55 и 82.

(2) Учениците подават в регионалното управление на образованието от 3 до 21 май следните документи:

1. заявление с подредени желания;

2. служебна бележка от училището, в което се обучават, удостоверяваща класа и срочните оценки за първия учебен срок;

3. протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия с приложени лична амбулаторна карта, медицински изследвания, епикризи и консултации, документиращи заболяването, или решение на районна експертна лекарска консултативна комисия - за учениците по чл. 95, ал. 1;

4. служебна бележка, удостоверяваща настаняването в центрoвете за настаняване от семеен тип - за учениците по чл. 95, ал. 2;

5. нотариално заверено копие от договор за настаняване на ученика в приемно семейство съгласно чл. 27, ал. 5 от Закона за закрила на детето.

**Чл. 97.** Насочването на учениците по чл. 95, ал. 1 се извършва по списъци, утвърдени от министъра на здравеопазването и съгласувани с министъра на образованието и науката.

**Чл. 98.** (1) Комисията насочва учениците по чл. 95, ал. 1 съобразно тежестта на заболяването и произтичащите от него ограничения, оценките от първия учебен срок по балообразуващите учебни предмети за съответния профил или специалност от професия и заявените желания.

(2) Комисията насочва учениците по чл. 95, ал. 2 съобразно оценките от първия учебен срок по балообразуващите учебни предмети за съответната специалност от професия и заявените желания.

(3) Броят на учениците, насочени по ал. 1 и 2, е не повече от 10 % от местата, определени в държавния план-прием за паралелката.

**Чл. 99.** (1) Комисията съставя протокол за извършеното подреждане и насочване.

(2) Препис-извлечение от протокола по ал. 1 и документите по чл. 96, ал. 2 се изпращат от комисията на директорите на училищата до 14 юни. Копия от документите се съхраняват една учебна година в РУО.

**Чл. 100.** (1) Учениците се записват в училището до 18 юни.

(2) В случаите, когато учениците са записани в паралелка, за която няма да се извършва държавен прием, те се пренасочват от комисията.

## **Глава пета**

### **ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ**

**Чл. 101.** (1) Преместване на ученик е всеки случай на постъпване в друга паралелка на същото или друго училище извън случаите по чл. 142, ал. 2 и 3 ЗПУО.

(2) Преместването на ученик не води до промяна на формата на обучение.

**Чл. 102.** (1) Редът и условията за преместване се отнасят за ученици от I до XII клас от неспециализираните държавни, общински и частни училища.

(2) Редът и условията за преместване на ученици в училищата по изкуствата, училищата по културата и спортните училища се определят в наредбите по чл. 146, ал. 2, т. 1 и 2 ЗПУО.

**Чл. 103.** Ученици може да се преместват при наличие на свободни места в паралелката, в която искат да постъпят в приемащото училище.

**Чл. 104.** (1) За свободни места се считат местата до утвърдения училищен и държавен план-прием, които включват:

1. незаетите места;
2. освободените през учебната година места.

(2) Свободните места се обявяват в тридневен срок от освобождаването им на сайта на училището и в регионалното управление на образованието.

**Чл. 105.** Преместването от едно възпитателно училище в друго и от един социално-педагогически интернат в друг се извършва от Министерството на образованието и науката по ред и при условия, определени в Правилника за устройството и дейността на възпитателните училища-интернати и социално-педагогическите интернати (обн., ДВ, бр. 71 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 31 от 2016 г.).

**Чл. 106.** (1) Учениците може да се преместват, както следва:

1. от I до VI клас - през цялата учебна година;
2. от VII до X клас включително - не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;
3. в XI клас - не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок по същия профил при условие, че задължителните профилиращи предмети са еднакви или по същата специалност от професия;
4. в XII клас - не по-късно от 30 учебни дни преди края на първия учебен срок по същия профил при условие, че задължителните профилиращи предмети са еднакви или по същата специалност от професия.

(2) Учениците от XI клас могат да се преместват след успешно завършен клас, като при преместването си не могат да сменят профила и задължителните профилиращи предмети, които са изучавали, както и специалността от професията.

(3) Премествания извън случаите по ал. 1, т. 2 - 4 и ал. 2 се разрешават от началника на регионалното управление на образованието на територията, на която се намира приемащото

училище, като се представят документи, удостоверяващи причините за преместването.

**Чл. 107.** (1) Учениците може да се преместват в друго училище над утвърдения прием при смяна на местоживеенето с разрешение на началника на РУО.

(2) Не се изисква разрешение на началника на РУО по ал. 1, когато приемащото училище е единствено в населеното място.

**Чл. 108.** (1) Учениците се преместват при спазване на следните условия и ред:

1. подаване на писмено заявление от родителите и/или ученика съгласно чл. 12, ал. 2 ЗПУО до директора на приемащото училище;

2. издаване на служебна бележка от директора на училището до три работни дни, с която потвърждава възможността за записването на ученика.

(2) Служебната бележка по ал. 1, т. 2 се представя от родителя/настойника и/или ученика заедно със заявлението за преместване на директора на училището, от което се премества ученикът.

(3) До три работни дни директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, предоставя на родителя/настойника и/или ученика удостоверение за преместване, копие на училищния учебен план, копие на личното образователно дело на ученика в гимназиален етап.

(4) До три работни дни от получаване на удостоверението за преместване родителят/настойникът и/или ученикът представя получените документи за записване в приемащото училище.

(5) Директорът на приемащото училище до три работни дни определя със заповед условията за приемане на ученика и информира родителя/настойника и/или ученика. Родителят/настойникът и/или ученикът подписва декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити, ако има такива.

(6) В срока по ал. 5 директорът на приемащото училище информира писмено директора на училището, от което идва ученикът, за неговото записване.

**Чл. 109.** Ученикът се счита за преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище.

**Чл. 110.** Ученици, участващи в обучение по Европейски образователни програми и проекти, след завръщането си в България продължават обучението си във формата на обучение и в училището, в което са се обучавали преди участието си, след признаване на завършен клас или етап на училищно обучение или степен на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави.

## Глава шеста

### **ОБУЧЕНИЕ ПО МАЙЧИН ЕЗИК И КУЛТУРА НА ПРЕБИВАВАЩИТЕ В СТРАНАТА УЧЕНИЦИ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНА УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ, ЧИИТО РОДИТЕЛИ СА ГРАЖДАНИ НА ДРУГИ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ И УПРАЖНЯВАТ ТРУДОВА ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**Чл. 111.** Обучението по майчин език и култура на учениците в задължителна училищна възраст - деца на граждани на държави - членки на Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и Швейцария, се провежда при изявено желание от страна на родителите/настойниците, за което подават заявление до директора на училището, където се обучава ученикът.

**Чл. 112. (1)** Директорът на училището уведомява съответното регионално управление на образованието за постъпилото заявление в седемдневен срок от постъпването му, като прилага и копие от заявлението на родителите/настойниците.

(2) Регионалното управление на образованието в седемдневен срок уведомява Министерството на образованието и науката за постъпилите заявления, като прилага съответните документи.

(3) Министерството на образованието и науката уведомява чрез Министерството на външните работи дипломатическото представителство на държавата по произход за постъпилото искане.

(4) Организацията на обучението по майчин език и култура се осъществява чрез дипломатическото представителство на държавата по произход.

(5) Обучението по майчин език и култура се провежда в сградата на училището, в което се обучава ученикът, или на друго подходящо място, определено от дипломатическото представителство на държавата по произход.

(6) Обучението по майчин език и култура се финансира от държавата по произход и/или от физически или юридически лица. Обучението по майчин език и култура не може да бъде финансирано със средства от държавния бюджет и бюджетите на училищата.

(7) Дипломатическото представителство уведомява родителите/настойниците, подали заявление, за реда и условията за провеждане на организираното обучение по майчин език и култура.

#### **ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**§ 1. (1)** Учениците, които през учебната 2016 - 2017 година завършват основно образование след VIII клас, се приемат в IX клас за учебната 2017 - 2018 година в професионални гимназии, в училища по изкуствата, в профилирани и в непрофилирани паралелки в средни училища, както и в паралелки за придобиване на професионална квалификация в средни училища, на места, определени от началника на РУО.

(2) При определяне на броя на местата по ал. 2 се прилагат съответно чл. 50, 52 и 53.

(3) Приемът на учениците по ал. 1 се извършва по реда на раздел III от Наредба № 11 от 2005 г. за приемане на ученици в държавни и в общински училища.

**§ 2.** През учебната 2016 - 2017 година за учениците в VIII клас в средишните и защитените училища може да се създаде целодневна организация на учебния ден по реда на Инstrukция № 1 от 2014 г. за провеждане на целодневна организация на учебния ден.

**§ 3.** За учебната 2016 - 2017 година учениците избират спортни дейности по чл. 92, ал. 1 ЗПУО в началото на учебната година.

**§ 4.** В срок до началото на учебната 2020 - 2021 година директорът на училището в сътрудничество с общината създава необходимите условия полудневната организация на учебния ден да се осъществява преди обяд.

**§ 5.** Тази наредба отменя:

1. Наредба № 11 от 2005 г. за приемане на ученици в държавни и в общински училища (обн., ДВ, бр. 29 от 2005 г.; изм., бр. 89 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 74 от 2006 г., бр. 74 от 2007 г., бр. 79 от 2008 г., бр. 73 от 2009 г., бр. 58 от 2011 г.; изм., бр. 82 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 70 от 2015 г.).

2. Инstrukция № 1 от 2014 г. за провеждане на целодневна организация на учебния ден (ДВ, бр. 93 от 2014 г.).

**§ 6.** Наредбата се издава на основание чл. 22, ал. 10 и чл. 146, ал. 2, т. 3 ЗПУО и влиза в сила от 1 септември 2016 г.

Министър: Меглена Кунева

**Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (ДВ, бр. 12 от 03.02.2017 г., в сила от 03.02.2017 г.)**

**§ 9.** За учебната 2016 - 2017 г.:

1. Състезанията и/или олимпиадата по чл. 73 се оповестяват на интернет страницата на училището в срок до 7 дни от влизане в сила на тази наредба.

2. Балообразуването по чл. 57, ал. 1 - 4 се обявява от директора на училището в регионалното управление на образованието до 15 февруари 2017 г.